

Zpráva o činnosti školy spolupracující s Mensou Česko

ZŠ Sirotkova je školou spolupracující s Mensou Česko a dlouhodobě se zaměřuje na rozvoj matematického a informatického myšlení žáků. Naším cílem je vytvářet podnětné prostředí pro děti, které mají zájem o logiku, matematiku a řešení problémových úloh, a nabízet jim příležitosti k rozvíjení jejich schopností, tvořivosti a samostatného uvažování. Zároveň se snažíme žákům ukazovat, že logické úlohy, hlavolamy, rébusy či strategické hry mohou být nejen intelektuální výzvou, ale také zábavnou a smysluplnou součástí volného času.

Žákům s výraznějším matematickým nadáním nabízíme vzdělávání v matematických třídách s upraveným školním vzdělávacím programem, který zahrnuje rozšiřující učivo a poskytuje větší prostor pro konstruktivistický přístup, badatelskou výuku a objevování souvislostí. Součástí podpory nadaných a motivovaných žáků je také možnost zapojit se do nejrůznějších matematických a logických soutěží.

Vedle výuky nabízíme dětem příležitosti k rozvíjení jejich zájmů také v rámci volnočasových aktivit. Pro žáky prvního stupně je určen kroužek deskových her, starším žákům od 5. ročníku je otevřen Klub Mensy. Jeho činnost propojuje logiku, matematiku, informatiku a strategické myšlení s hravým objevováním, spoluprací a řešením netradičních úloh. Pravidelná setkání jsou věnována deskovým a strategickým hrám, hlavolamům, logickým rébusům, šifrám a nejrůznějším způsobům kódování. Program doplňují příležitostné návštěvy vědeckých a vzdělávacích center a další tematické akce mimo školu.

Ve školním roce 2025/2026 navštěvovalo Klub Mensy 23 žáků 5. až 8. ročníku. Během pravidelných setkání se věnovali pestré škále logických, deskových a strategických her, mezi které patřily například Abaku, Krycí jména, Digit, Noe nebo Majesty. Při hraní si procvičovali schopnost promýšlet strategie, plánovat další postup, hledat různá řešení a pružně reagovat na nové situace. Důležitou součástí bylo také sdílení vlastních nápadů, vysvětlování zvolených postupů a vzájemné učení. Hry tak přirozeně rozvíjely nejen logické myšlení, ale i komunikační dovednosti, spolupráci a zdravou soutěživost. Žáci se rovněž zapojili do vánoční soutěže Liga deskových her.

Významnou část programu tvořilo šifrování a luštění kódů. Žáci se postupně seznamovali s různými způsoby zaznamenávání a předávání informací, například s Morseovou abecedou, binárním kódem, Braillovým písmem, vlajkovou abecedou či grafickými šiframi. Získané znalosti následně uplatňovali při řešení úloh inspirovaných šifrovacími hrami Sendvič, Piknik, Lamolamy, Dnem, Technoplaneta a dalšími. Při luštění se učili rozpoznávat skryté principy, hledat

souvislosti, formulovat hypotézy a ověřovat jejich správnost. Často přitom zjišťovali, že cesta k řešení vede přes několik neúspěšných pokusů, změnu úhlu pohledu nebo společnou diskusi. Šifrovací aktivity tak přirozeně propojovaly matematické a informatické myšlení s jazykovými dovednostmi, kreativitou a vytrvalostí při řešení problémů.

Činnost klubu obohatily také akce mimo školní prostředí. V brněnské Otevřené zahradě si žáci zahráli týmovou šifrovací hru Poslední kapka od Cryptomanie, během níž mohli uplatnit své luštitelské zkušenosti při společném řešení úkolů. Navštívili také science centrum VIDA!, kde prostřednictvím interaktivních exponátů objevovali zajímavé přírodní a technické jevy a měli příležitost experimentovat, klást otázky a hledat vlastní vysvětlení.

Závěr školního roku patřil výpravě po stopách šifrovací soutěže Dnem. Žáci si při ní vyzkoušeli řešení šifer přímo v terénu, kde kromě logického uvažování využívali také schopnost orientace, spolupráce a vzájemné komunikace. Společné luštění v netradičním prostředí se stalo příjemným zakončením celoroční činnosti.

Klub Mensy i v tomto školním roce nabízel žákům prostor, v němž mohli rozvíjet své schopnosti a zájmy nad rámec běžné výuky, setkávat se s podobně zaměřenými vrstevníky a zažívat radost z objevování a překonávání intelektuálních výzev. Naším cílem zůstává podporovat jejich zvědavost, samostatnost a chuť přemýšlet, hledat vlastní cesty k řešení a nebát se ani úloh, u nichž není správný postup zřejmý na první pohled.

Mgr. Marcela Cvrkalová
ZŘŠ pro II. Stupeň a M třídy

V Brně, dne 14. října 2026